

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1.	Nazwa zajęć/przedmiotu:	Stary Testament – Księgi Prorockie i mądrościowe
2.	Nazwa zajęć/przedmiotu w języku angielskim	Old Testament – Prophets, Wisdom Books
3.	Kod zajęć/przedmiotu:	12-B031Z
4.	Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny):	obowiązkowy (kanon)
5.	Kierunek studiów:	Teologia
6.	Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie):	jednolite studia magisterskie
7.	Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny):	ogólnoakademicki
8.	Rok studiów (jeśli obowiązuje):	Czwarty
9.	Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW):	40 h W, 6 h ĆW
10.	Liczba punktów ECTS:	5
11.	Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:	ks. prof. dr hab. Janusz Nawrot, jannaw@amu.edu.pl
12.	Język wykładowy:	Polski
13.	Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie):	Nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu

- przekazanie poszerzonej wiedzy o nurcie prorockim starożytnego Bliskiego Wschodu zwłaszcza zaś Izraela (ruch prorocki, grupy proroków, prorocy indywidualni, prorocy prawdziwi i fałszywi; zakres działalności prorockiej); prorocy według epok historii Izraela;
- podanie pełniejszej wiedzy o pismach proroków Starego Testamentu (kompozycja i teologia poszczególnych ksiąg, gatunki literackie, etapy tworzenia ksiąg prorockich i mądrościowych, chronologia ksiąg; twórcy ksiąg: życie, działalność, wpływ na społeczeństwo);
- ukazanie głównych tematów teologicznych ksiąg prorockich i mądrościowych w odniesieniu do historii Izraela (teologia słowa prorockiego, Bóg w teologii proroków, teologia moralna proroków, eschatologia prorocka);
- przekazanie poszerzonej wiedzy o teologii ksiąg prorockich i mądrościowych, głównych postaci nurtu prorockiego w Izraelu (Izajasz, Jeremiasz, Ezechiel, Daniel) ze szczegółową egzegezą ważniejszych tekstów;
- ukazanie pogłębionej wiedzy o teologii ksiąg 12 proroków tzw. mniejszych w relacji do czasu aktywności prorockiej (kult, życie społeczne i moralne);
- podanie rozszerzonej wiedzy o uniwersalizmie prorockim na tle uniwersalizmu Starego Testamentu wraz z interpretacją podstawowych tekstów tego nurtu (Iz; Za; uniwersalizm tekstów mesjańskich; Księga Jonasza);
- przekazanie rozszerzonej wiedzy o teologii mesjańskiej proroków na podstawie egzegezy tekstów mesjańskich Izajasza (Iz 7; 9; 11; tzw. 4 pieśni o Słudze Jahwe oraz pozostałych ksiąg prorockich: Jr, Ez, Ag, Za, Dn) na tle pozostałych tekstów mesjańskich (Rdz, Lb, 2Sm, Ps 2; 16; 22; 45; 72; 89; 110; 132) i ich roli w teologii Nowego Testamentu z odniesieniem do Jezusa Chrystusa;
- kształtowanie umiejętności samodzielnej egzegezy tekstów literatury prorockiej, ich interpretacji w świetle teologii biblijnej Starego i Nowego Testamentu oraz problemów współczesnego świata i Kościoła.

i) przekazanie poszerzonej wiedzy o teologii ksiąg głównych postaci nurtu mądrościowego w Izraelu (Psalmy, Hiob, Kohelet, Pieśń nad pieśniami, Tobiasza, Judyty, Estery, Księga Mądrości) ze szczególną egzegezą ważniejszych tekstów;

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

- a) wiedza z zakresu historii Izraela, zdobyta w toku poznawania ksiąg historycznych Starego Testamentu;
- b) znajomość głównych nurtów teologicznych Pięcioksięgu, zwłaszcza prawodawstwa;
- c) znajomość zasad metody historyczno-krytycznej w egzegezie tekstów biblijnych.

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EU) dla kierunku studiów

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EU dla kierunku studiów
031_01	wskazuje podstawowe cechy charakterystyczne poszczególnych form działalności prorockiej w Izraelu i na Bliskim Wschodzie; poprawnie umiejscawia historycznie poszczególnych proroków;	T_W01; T_W05; T_U01;
031_02	charakteryzuje cechy i etapy tworzenia ksiąg prorockich i mądrościowych;	T_W01; T_W05
031_03	wymienia główne tematy teologiczne w księgach najważniejszych proroków i mądrościowych ilustrując je przykładami z różnych ksiąg;	T_W01; T_W03; T_W05; T_U01
031_04	wylicza główne tematy teologiczne proroków „mniejszych”	T_W01; T_W05; T_U01;
031_05	definiuje najważniejsze tezy uniwersalizmu Starego Testamentu w relacji do teologii Nowego Testamentu;	T_W01; T_W03; T_W05; T_U01
031_06	potrafi uporządkować rozwój teologiczny idei mesjańskiej w poszczególnych księgach Starego Testamentu w odniesieniu do Jezusa Chrystusa jako zapowiadanego Mesjasza;	T_W01; T_W03; T_W05; T_U01; T_U07
031_07	przeprowadza samodzielnie szczegółową egzegezę najważniejszych tekstów literatury prorockiej i mądrościowej z zakresu całości omawianego materiału	T_W03; T_W05; T_W15; T_U01; T_U02
031_08	potrafi przyporządkować właściwe teksty biblijne poszczególnym kwestiom teologicznym	T_W03; T_W04; T_W05; T_W15; T_U01; T_U02;
031_09	interpretuje teologię proroków i ksiąg mądrościowych w świetle całości teologii biblijnej czasów Izraela	T_W01; T_W03; T_W04; T_W05; T_U01
031_10	posiada zdolność do aktualizowania teologii proroków i ksiąg mądrościowych w życiu dzisiejszego człowieka i Kościoła; jest otwarty na dyskusje o współczesnych problemach moralnych i społecznych broniąc stanowiska Kościoła; postępuje zgodnie z nauczaniem Kościoła czerpiąc z teologii proroków;	T_W04; T_W05; T_W11; T_W14; T_U02; T_U09; T_U10; T_U12; T_U13; T_K01; T_K02; Tk_K06; Tk_K07

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:
	Wykłady:

Funkcjonowanie i charakterystyka profetyzmu i tradycji mądrościowej starożytnego Bliskiego Wschodu i Izraela.	031_01
Cechy literatury prorockiej, gatunki literackie, etapy tworzenia ksiąg prorockich i mądrościowych; chronologii ksiąg	031_02; 031_09
Teologia nurtu mądrościowego oraz słowa prorockiego, Bóg w teologii proroków, teologia moralna proroków, eschatologia prorocka	031_03; 031_07; 031_08; 031_09; 031_10
Teologia ksiąg Izajasza, Jeremiasza, Ezechiela, Daniela, w tym teologia ważniejszych perykop biblijnych	031_03; 031_07; 031_10
Teologia ksiąg Hioba, Koheleta, Pieśni nad pieśniami, Tobiasza, Judyty, Estery i Mądrości, w tym teologia ważniejszych perykop biblijnych.	031_03; 031_07; 031_10
Teologia ksiąg proroków „mniejszych”	031_04; 031_07; 031_08; 031_10
Uniwersalizm ksiąg prorockich i teologii mądrościowej	031_05; 031_07; 031_08; 031_09; 031_10
Teologia mesjańska proroków	031_06; 031_07; 031_08; 031_09; 031_10
Ćwiczenia:	
Umiejętność podania głównych tematów teologiczne proroków „mniejszych”.	031_4; 031_8
Uporządkowanie rozwoju teologicznego idei mesjańskiej w poszczególnych księgach Starego Testamentu w odniesieniu do Jezusa Chrystusa jako zapowiadanego Mesjasza.	031_6
Samodzielna, szczegółowa egzegeza najważniejszych tekstów literatury prorockiej oraz mądrościowej z zakresu całości omawianego materiału.	031_7; 031_9
Różne aspekty mądrość życiowa w poszczególnych księgach Starego Testamentu w odniesieniu do Jezusa Chrystusa jako źródła mądrości (potwierdzenie zgodności nauczania i postępowania Chrystusa z zasadami mądrościowymi).	031_5; 031_7

5. Zalecana literatura:

- Brzegowy T., *Prorocy Izraela t. I-II*, Tarnów 1999/2003.
- Jelonek T., *Mesjanizm*, Kraków 2009.
- Kuśmirek A., *Zbawienie narodów w Starym Testamencie*, w: *Stary Testament a religie*, I.S. Ledwoń (red.), Lublin 2009, s. 237-318.
- Pr.zb. *Wielki świat starotestamentalnych proroków I. Od początków profetyzmu do Niewoli Babilońskiej*, w: *Wprowadzenie w myśl i wezwanie ksiąg biblijnych 4-5*, T. Brzegowy, A. Frankowski (red.), Warszawa 2001.
- Pr.zb. *Wielki świat starotestamentalnych proroków II. Od końca Niewoli Babilońskiej i prorocत्व Deutero-Izajasza do apokaliptyki Daniela*, w: *Wprowadzenie w myśl i wezwanie ksiąg biblijnych 4-5*, T. Brzegowy, M. Gołębiowski, A. Strus (red.), Warszawa 2001.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną przerabianych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	X

Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu									
	031_01	031_02	031_03	031_04	031_05	031_06	031_07	031_08	031_09	031_10
Egzamin pisemny										
Egzamin ustny										
Egzamin z „otwartą książką”										
Kolokwium pisemne									X	X
Kolokwium ustne				X	X	X	X	X	X	
Test	X	X	X		X					
Projekt										
Esej										
Raport										
Prezentacja multimedialna										
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)										
Portfolio										
Inne (jakie?) -										

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		46
Praca własna	Przygotowanie do zajęć	24
	Czytanie wskazanej literatury	20

Przygotowanie pracy pisemnej	-
Przygotowanie projektu	-
Przygotowanie pracy semestralnej	-
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	25
Samodzielne przygotowanie egzegezy wskazanych tekstów ksiąg prorockich i mądrościowych	30
...	-
SUMA GODZIN	145
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU	5

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

- bardzo dobry (bdb; 5,0) – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dobry plus (+db; 4,5) – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dobry (db; 4,0) – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się
- dostateczny plus (+dst; 3,5) – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami określone w efektach uczenia się
- dostateczny (dst; 3,0) – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami określone w efektach uczenia się
- niedostateczny (ndst; 2,0) – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne określone w efektach uczenia się